

ΠΟΛΕΜΟΚΑΠΗΛΟΙ ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΙ



Αντί προλόγου

Για τη διάδοση της διεθνιστικής προσέγγισης και για την υπονόμηση κάθε κοπής διαταξικής πατριωτικής ενότητας δημοσιοποιούμε μεταφρασμένο το παρακάτω κείμενο με την ελπίδα να εμπλουτίσει τα εργαλεία οποιουδήποτε στον ενδοκινηματικό χώρο δεν έχει καμιά λενινιστική-τρίτικοσμιακή ψευδαίσθηση ότι η εθνική προηγείται της κοινωνικής χειραφέτησης.

Το κείμενο ανακτήθηκε από την ιστοσελίδα της ομάδας [Internationalist Perspective](#). Γράφτηκε λίγο μετά τα γεγονότα της 7ης Οκτώβρη, αλλά το περιεχόμενό του εξακολουθεί να είναι επίκαιρο — σήμερα ειδικά που η αντι-ιμπεριαλιστική και η αντι-αποικιοκρατική ιδεολογία έχει ηγεμονεύσει και με την ευκαιρία της πρόσφατης εκχειρίδας γιορτάζεται η «νίκη των όπλων της αντίστασης» και η «απροσκύνητη Γάζα». Ο συγγραφέας, χρησιμοποιώντας ιστορικούς παραλληλισμούς καταφέρνει να προχωρήσει ένα βήμα πέρα από τη συνήθη συγκινησιακή προσέγγιση του ζητήματος. Τέτοιες προσεγγίσεις τείνουν να βλέπουν στην περιοχή μια συνθήκη μοναδικότητας, μοναδικότητας που με τη σειρά της δικαιολογεί την υιοθέτηση πολιτικών προσεγγίσεων με την ταξική ανάλυση να πηγαίνει περίπατο. Αναδεικνύοντας, αντιθέτως, τις εθνικές-φυλετικές διαστάσεις των ταξικών διαχωρισμών και τη φύση της κρατικής εξουσίας στην Παλαιστίνη-Ισραήλ, το κείμενο καταδεικνύει και τον ρόλο που επιτελεί η Χαμάς ως διαχειριστής του προλεταριάτου στη Γάζα και ως υπεργολάβος του Ισραηλινού κράτους, ξεπερνώντας τη συνήθη αριστερή αντίληψη που την αντιμετωπίζει ως φορέα της «απελευθέρωσης».

Ιστορικά, η εθνικοποίηση των ταξικών αγώνων στο Ισραήλ –που κάθε φορά επιτυγχάνεται με τη μεσολάβητική παρέμβαση του Κράτους και της εκάστοτε αστικής τάξης– έχει οδηγήσει στο να ριζώσει βαθιά ο εθνικισμός στην περιοχή. Ως ένα βαθμό, και ο πρόσφατος πόλεμος της Χαμάς (από κοινού με άλλες εθνικιστικές οργανώσεις) και του ισραηλινού στρατού επιχειρεί να εξαγάγει τις εσωτερικές κοινωνικές-ταξικές συγκρούσεις της κάθε πλευράς ως μία σύγκρουση μεταξύ «εθνών»· σύγκρουση που έφτασε να αιματοκυλίζει σε υπερπολλαπλάσιο βαθμό το κομμάτι του προλεταριάτου που έχει ζωοποιηθεί στο πλαίσιο ενός ιδιότυπου καθεστώτος απαρτχάιντ που κρατάει δεκαετίες. Δεν περιμένουμε προφανώς να αλλάξουμε αυτή τη συνθήκη απλά μεταφράζοντας το ένα ή το δείνα κείμενο, αλλά ούτε και σκοπεύουμε να αναπαράγουμε «από τα κάτω» εθνικιστικά αφηγήματα. Έχουμε τα μάτια στραμμένα στις –σχετικά αδύναμες αλλά παρούσες– αντιπολεμικές διαμαρτυρίες στο Ισραήλ και στα συμπεριληπτικά σωματεία και οργανώσεις στην περιοχή. Και γνωρίζοντας ότι η ιστορία του Ισραήλ/Παλαιστίνης δεν υπήρξε γραμμική και η διαδικασία της φυλετικοποίησης ανά περιόδους συνάντησε σκληρές αντιστάσεις από κομμάτια και της ισραηλινής και της παλαιστινιακής εργατικής τάξης, θεωρούμε ότι δικαιούμαστε να βλέπουμε στο πολυεθνικό προλεταριάτο τη μόνη αδελφοποιό ειρηνοποιό δύναμη (και ακόμα την κύρια επαναστατική δύναμη) στην περιοχή· εκτός αν ζητάμε μία ειρήνη που τους όρους και τα εχέγγυα της θα καθορίσουν (για άλλη μια φορά) τα κράτη και τα αφεντικά, όπως επιδιώκεται αυτήν την περίοδο.

Λιποτάκτ(ρ)ιες από την Καπιταλιστική Ειρήνη

peacedeserters@riseup.net

24-1-2025

Πολεμοκάπηλοι αριστεροί και δεξιοί



Η ανθρωπότητα παρακολουθεί με τρόμο έναν από τους πιο προηγμένους στρατούς στη γη να ισοπεδώνει μια ανυπεράσπιστη σε γενικές γραμμές περιφραγμένη αστική ζώνη σαν να παίζει κάποιο παιχνιδάκι. Καθόλου παράξενο, λοιπόν, που υπάρχει διάχυτη οργή και η αξίωση παντού στον κόσμο να σταματήσει αυτή η παράνοια. Αλλά αντί να σταματήσουν τον πόλεμο, πολλοί αριστεροί θέλουν να τον συνεχίσουν στο πλευρό της Χαμάς. Και θέλουν να παραβλέψουμε τη βία που άσκησε από την πλευρά της κατά αθώων ανθρώπων, επειδή το έκανε για καλό σκοπό. Ήταν, όμως, αλήθεια για καλό σκοπό;

Οι απολογητές της Χαμάς υποστηρίζουν ότι ο στρατός της είναι αυτόχθονες μαχητές της ελευθερίας, οι οποίοι εξεγείρονται ενάντια σε μια αποικιακή δύναμη και πως η ιστορία των αποικιακών πολέμων μάς δείχνει ότι αυτού του είδους οι συγκρούσεις είναι αναπόφευκτα βίαιες με πολλά αθώα θύματα και στις δύο πλευρές. Ισχυρίζονται ότι είναι υπόθεση των «μαχητών της ελευθερίας» το πώς θα διεξάγουν τον αγώνα τους και όσοι υποστηρίζουν την απελευθέρωση του «παλαιστινιακού λαού» δεν πρέπει να αμφισβητούν τις μεθόδους τους. Ειδικά, αν είναι λευκοί και ζουν σε χώρες που οι ίδιες είχαν κάποτε αποικίες. Οι ενοχές για τη συμπεριφορά -παρελθούσα ή τρέχουσα- των χωρών «τους» θα πρέπει να φιμώσουν κάθε κριτική σκέψη σχετικά με τις τακτικές και τους στόχους του «αντιαποικιακού» αγώνα. Δεν είναι σε θέση να «δίνουν μαθήματα ηθικής στην αντίσταση».

Οι απολογητές της άλλης πλευράς, οι Σιωνιστές, χρησιμοποιούν ακριβώς το ίδιο επιχείρημα. Κάθε κριτική προς το σιωνιστικό κράτος πρέπει να σιγήσει από τις ενοχές για τους αντισιμιτικούς διωγμούς του παρελθόντος εναντίον των Εβραίων στην Ευρώπη. Αφού υπήρξε από τη μια το Ολοκαύτωμα και από την άλλη η Νάκμπα, κάθε πλευρά ισχυρίζεται ότι η βαρβαρότητα που υπέστη δικαιολογεί και τη δική της βαρβαρότητα.

Δεν είναι όμως το χρώμα του δέρματος ή ο τόπος καταγωγής που καθορίζουν το σωστό ή το λάθος μιας σκοπιάς.

Θυμάμαι μια συζήτηση που είχα το 1976 με αριστερούς φίλους που έλεγαν ότι δεν έπρεπε να κριτικάρουμε τους Ερυθρούς Χμερ του Πολ Ποτ.¹ Δεν είχαμε δικαίωμα να το κάνουμε,

¹ Πολ Ποτ, ηγέτης των Ερυθρών Χμερ που ήλεγχαν τη διακυβέρνηση της Καμπότζης στο διάστημα 1975-1979. Έζησε στην παρανομία ως το ξέσπασμα του εμφυλίου της Καμπότζης το 1970. Οι Ερυθροί Χμερ απέκτησαν μαζική υποστήριξη κυρίως λόγω των βομβαρδισμών της κυβέρνησης Νίξον από το 1969 ως το 1973, που προκάλεσαν εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς στην ύπαιθρο. Το 1975 κατόρθωσε να εγκαθιδρύσει ένα ξενοφοβικό καθεστώς βασισμένο σε ένα κράμα μαοϊκών και εθνικιστικών ιδεών που στηριζόταν σχεδόν αποκλειστικά στην αγροτική παραγωγή. Οι κάτοικοι των αστικών κέντρων αντιμετωπίστηκαν συλλήβδην ως εχθροί και φορείς διαφθοράς και μεταφέρθηκαν σε στρατόπεδα εργασίας στην ύπαιθρο ενώ απαγορεύτηκε το χρήμα, οι αγορές, ο βουδισμός κι αργότερα η κατ' οίκον σίτιση. Χαρακτηρίζονταν «κακά στοιχεία» όσοι άνθρωποι παρέμεναν προσκολλημένοι στις παλιές τους συνήθειες, διαμαρτύρονταν ή ήταν πολύ αδύναμοι για δουλειά και εκτελούνταν. Μέχρι την ανατροπή των Κόκκινων Ερυθρών Χμερ από βιετναμέζικες δυνάμεις το 1979, υπολογίζεται ότι

επειδή ήμασταν λευκοί Ευρωπαίοι. Για αυτούς, οι Ερυθροί Χμερ ήταν μαχητές της ελευθερίας· η καταγγελία τους από μεριάς μας ισοδυναμούσε με υποστήριξη του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Σήμερα πια κανείς, βέβαια, δεν ψάχνει δικαιολογίες για τα σφαγεία του Πολ Ποτ. Θα μπορούσαν, όμως, κάποιοι να διαφωνήσουν λέγοντας ότι αυτό ήταν διαφορετικό: οι Ερυθροί Χμερ δολοφονούσαν κυρίως τους δικούς τους ανθρώπους. Ναι..., αλλά το ίδιο κάνει και η Χαμάς.

Όπως υποστήριξε η IP στο «[Ο φονικός κόσμος του καπιταλισμού](#)»,² δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η Χαμάς γνώριζε ότι η επιχείρηση της 7ης Οκτωβρίου θα οδηγούσε σε μαζική αιματοχυσία και καταστροφή στη Γάζα και ότι αποφάσισε ψυχρά πως άξιζε το τίμημα. Μας έχει απομείνει άραγε ακόμα αρκετή ανθρωπιά ώστε να εξοργιζόμαστε με αυτή τη θυσία χιλιάδων συνανθρώπων μας εξαιτίας της δίψας της Χαμάς για εξουσία;

Για ποιο πράγμα αγωνίζεται η Χαμάς;

Οι «μαχητές της ελευθερίας», όπως η Χαμάς και η Ισλαμική Τζιχάντ, πολεμούν για την απελευθέρωση; Απελευθέρωση ποιανού και από τι; Θα ήταν ελεύθεροι οι κάτοικοι της Γάζας και της Δυτικής Όχθης αν ζούσαν σε ένα ισλαμιστικό κράτος της Χαμάς; Τι ακριβώς σημαίνει «ελεύθερη Παλαιστίνη»;

Ο σκοπός και τα μέσα είναι στενά συνδεδεμένα. Όσα κάνει η Χαμάς -το ότι καταστέλλει βίαια απεργίες, φυλακίζει και βασανίζει αντιπάλους, σκοτώνει αμάχους, παίρνει ομήρους παιδιά και ηλικιωμένους κ.λπ.- δείχνουν ποια είναι η στόχευσή της: η δημιουργία ενός ισχυρού κράτους που καταπατά αδιάστακτα τις ελευθερίες των πολιτών του. Το περασμένο καλοκαίρι [σ.τ.μ. 2023] υπήρξαν πολλές κοινωνικές διαμαρτυρίες στη Γάζα. Διαδηλώσεις για νερό, ηλεκτρικό ρεύμα, για καλύτερους μισθούς. Η Χαμάς τις κατέστειλε, αν και λιγότερο βίαια από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια (ειδικά τον Μάρτιο του 2019), σαν να φοβόταν μήπως ρίξει λάδι στη φωτιά. Το θεαματικό ξέσπασμα της Χαμάς της 7ης Οκτωβρίου ακολούθησε μετά από αυτό το «θερμό» καλοκαίρι. Μία σύνδεση μεταξύ των δύο γεγονότων είναι πολύ πιθανή. Η Χαμάς επεδίωκε να αποκαταστήσει το κύρος της, τόσο στη Γάζα όσο και στη Δυτική Όχθη. Το ότι αυτή η ενέργεια θα είχε αυτή τη συνέπεια ήταν μια αναμενόμενη εξέλιξη. Η αίσθηση αδυναμίας των Παλαιστινίων, λέει ο ειδικός σε θέματα Παλαιστίνης Emilio Minassian «παράγει μια διττή λογική πικρίας: επιθυμία για αναγνώριση από τη μία πλευρά και για εκδίκηση από την άλλη».³

Η Χαμάς δεν είναι χειρότερη ή πιο σκληρή από το ισραηλινό κράτος. Και οι δύο ενεργούν βάσει μιας παρόμοιας λογικής που οδηγεί στην αιματοχυσία αθώων. Αλλά όπως τα μέσα τους διαφέρουν, έτσι διαφέρουν και οι τακτικές και οι στρατηγικές τους. Πρόκειται για μια ασύμμετρη σύγκρουση.

πέθαναν περίπου 1,5 με 2 εκατομμύρια κάτοικοι από έναν συνδυασμό μαζικών δολοφονιών, υποσιτισμό και κακή ιατρική περίθαλψη.

² <https://internationalistperspective.org/capitalisms-death-world/>

³ <https://leserpentdemer.wordpress.com/2023/10/30/meme-dans-les-poubelles-des-capitalistes-il-y-a-des-divisions-sociales/>. Μεταφρασμένο στα ελληνικά εδώ : <https://athens.indymedia.org/post/1627771/>



Άμαχοι νεκροί από τη Χαμάς (φωτογραφία Reuters)

*Γειτονιά της Γάζας κονιορτοποιημένη
από τον ισραηλινό στρατό
(φωτογραφία Reuters)*



Κατά συνέπεια η βαρβαρότητά τους εκφράζεται με διαφορετικούς τρόπους. Η μία κόβει κεφάλια, το άλλο σπέρνει βόμβες. Και οι δύο είναι τρομοκράτες, αφού η διασπορά του τρόμου είναι ο κύριος στόχος τους. Ο φόβος ως πολιτικό όπλο γίνεται όλο και περισσότερο η νόρμα στην εποχή μας.

Πουθενά στον κόσμο δεν υπάρχει μια χώρα που να ανήκει «στον λαό». Παντού η γη και τα πάντα πάνω σ' αυτήν ανήκουν στους ιδιοκτήτες. Δεν υπάρχει ούτε ένα παράδειγμα εθνικού «απελευθερωτικού» αγώνα που να απελευθέρωσε την πλειοψηφία του πληθυσμού από την πείνα και την αδυναμία. Καθένας τους υπήρξε ένας αγώνας μεταξύ καπιταλιστικών οντοτήτων και οι αριστεροί ανέκαθεν έβρισκαν μια πλευρά για να υποστηρίξουν.

Οι ίδιες αριστερές ομάδες που τώρα πιστεύουν ότι η εναντίωση στη συλλογική τιμωρία της Γάζας συνεπάγεται την υποστήριξη της Χαμάς, πίστευαν ότι η εναντίωση στον πόλεμο στο Βιετνάμ συνεπαγόταν την υποστήριξη του σταλινικού κράτους του Βορείου Βιετνάμ. Δύο εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε εκείνον τον πόλεμο. Το Βιετνάμ «νίκησε». Τώρα είναι ένα αστυνομικό κράτος που έχει γίνει υποτελής εμπορικός και στρατιωτικός

εταίρος της χώρας από την οποία «απελευθερώθηκε». Οι Βιετναμέζοι εργάζονται τώρα σε εργοστάσια για την αμερικανική αγορά με μισθούς χαμηλότερους από αυτούς της Κίνας, φορώντας πάνες για να μην κάνουν διαλείμματα για τουαλέτα. Τώρα μπορούν να πίνουν κόκα-κόλα στο Ανόι· ή persi... υπάρχει ελευθερία επιλογής.

Θα μπορούσαμε να κάτσουμε να εξαντλήσουμε τη λίστα των εθνικών «απελευθερώσεων», αλλά κάτι τέτοιο θα μας πήγαινε πολύ μακριά. Προφανώς, αυτό δεν σημαίνει ότι τα αποικιοκρατικά καθεστώτα ήταν καλύτερα. Το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού στις περισσότερες χώρες που απελευθερώθηκαν από τον αποικιακό ζυγό ζει σε μεγάλη δυστυχία δεν οφείλεται στην εθνική τους «απελευθέρωση», αλλά αντίθετα συμβαίνει σε πείσμα αυτής. Καθίσταται ταυτόχρονα σαφές ότι ο εθνικός αγώνας είναι εξ ορισμού ένας αστικός αγώνας που δεν οδηγεί σε πραγματική απελευθέρωση. Αντίθετα, ειδικά στην εποχή μας, αποτελεί εμπόδιο. Η κατάργηση των αποικιοκρατικών καθεστώτων με τον εγγενή ρατσισμό τους είναι καλό πράγμα. Αλλά ακόμα και σε μια αδιαμφισβήτητη πρόοδο, όπως η κατάργηση του Απαρτχάιντ στη Νότια Αφρική, πρέπει να δούμε τα όρια. Πρόκειται για μια χώρα όπου το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών είναι από τα μεγαλύτερα στον κόσμο, όπου η ανεργία είναι υψηλότερη από ποτέ, όπου απεργοί θερίζονται με πολυβόλα, όπου εργάτες χωρίς χαρτιά ρίχνονται στη φυλακή... ο αγώνας για πραγματική ελευθερία εκεί δεν έχει ακόμη ξεκινήσει.

Turner και Bacon

Ένα άλλο παράδειγμα που χρησιμοποιούν οι απολογητές της Χαμάς είναι η εξέγερση του Τέρνερ. Ο Νατ Τέρνερ ήταν ένας σκλάβος που ηγήθηκε μιας αιματηρής εξέγερσης στη Βιρτζίνια το 1831. Στόχος του ήταν να σκοτώσει όσο το δυνατόν περισσότερους λευκούς. Ολόκληρες οικογένειες σφαγιάστηκαν. Κατά την άποψή τους, αυτή η σφαγή, όπως και η σφαγή της Χαμάς της 7ης Οκτωβρίου, δεν ήταν λάθος αυτών που τη διέπραξαν. Είναι, όπως το έθεσε ο Franz Fanon, «η βία του αποικιοκρατούμενου που στρέφεται ενάντια στον δυνάστη».

Αυτό υποβιβάζει τον Turner και τη Χαμάς σε άβουλα πλάσματα, χωρίς αυτενέργεια, σε απλές μηχανές που αντανakλούν τη βία που δέχονται, όπως ένας τοίχος στέλνει πίσω μια μπάλα του τένις. Σαν να μην είχαν άλλη επιλογή. Υπάρχουν, ωστόσο, άλλα παραδείγματα εξεγέρσεων ενάντια στην καταπίεση που δεν εξελίχθηκαν σε φυλετικούς ή εθνοτικούς πολέμους. Η πρώτη μεγάλη εξέγερση στην Αμερική ήταν η εξέγερση του Μπέικον το 1676-1677. Σε αυτήν, φτωχοί λευκοί και μαύροι σκλάβοι πολέμησαν μαζί εναντίον της αποικιακής κυβέρνησης στη Βιρτζίνια. Κατέλαβαν την τότε πρωτεύουσα Τζέιμσταουν. Μόνο όταν έφτασε στρατός εκστρατείας από την Αγγλία στάθηκε δυνατόν να κατασταλεί η εξέγερση.

Οι μαύροι σκλάβοι και οι λευκοί προλετάριοι είχαν τα ίδια συμφέροντα. Ακόμη και αν αφήσουμε κατά μέρος την ηθική διάσταση (και οπωσδήποτε δεν θέλω με μια τέτοια προσέγγιση να εξιδανικεύσω την εξέγερση του Μπέικον), θα πρέπει να είναι σαφές ότι οι σκλάβοι που πολέμησαν με τον Μπέικον επέλεξαν μια πολύ πιο αποτελεσματική και έξυπνη μέθοδο αγώνα από εκείνους που ακολούθησαν τον Τέρνερ: μια συμμαχία βασισμένη σε κοινωνικές τάξεις με κοινά συμφέροντα και όχι στο χρώμα του δέρματος ή τη θρησκεία. Αυτό το κατάλαβαν και οι αποικιοκρατικές δυνάμεις. Η εξέγερση του Μπέικον προκάλεσε πανικό στους κύκλους τους. Ο φόβος ότι θα μπορούσαν να αγωνιστούν ξανά από κοινού αδύναμοι λευκοί και μαύροι άνθρωποι ήταν μεγάλος. Λίγο αργότερα, εισήχθησαν οι Νόμοι

για τους Σκλάβους της Βιρτζίνια, ένα σύστημα απαρτχάιντ που σκλήρυνε τη φυλετική φύση της δουλείας και περιόριζε αυστηρά τις επαφές μεταξύ λευκών και μαύρων.

Η αδιαφιλονίκητη πραγματικότητα είναι ότι οι μαύροι σκλάβοι δεν θα μπορούσαν να χειραφετηθούν χωρίς τη βοήθεια της λευκής εργατικής τάξης και ότι το μαύρο προλεταριάτο στις ΗΠΑ σήμερα χρειάζεται απεγνωσμένα αυτή την διαφυλετική αλληλεγγύη. Το ίδιο ισχύει και για τους Παλαιστίνιους. Δεν μπορούν να απελευθερωθούν χωρίς την υποστήριξη της ισραηλινής εργατικής τάξης. Και αυτή τη στήριξη δεν μπορούν να την αποκτήσουν δολοφονώντας, αλλά Τέρνερ, όσο μπορούν περισσότερους Εβραίους. Ακριβώς όπως εκείνοι που βρίσκονταν στην εξουσία μετά την εξέγερση του Μπέικον έκαναν ό,τι μπορούσαν για να διαχωρίσουν τους λευκούς και τους μαύρους, έτσι και εκείνοι που βρίσκονται στην εξουσία στο Ισραήλ-Παλαιστίνη, οι Σιωνιστές και οι Ισλαμιστές, κάνουν ό,τι μπορούν για να φέρουν Εβραίους και Άραβες αντιμέτωπους, τον έναν απέναντι στον άλλο. Τα πάντα για να εμποδίσουν τους Παλαιστίνιους και τους Ισραηλινούς προλετάριους να ανακαλύψουν ότι έχουν κοινά συμφέροντα.

Μήπως πρόκειται για έναν αντι-αποικιακό πόλεμο;

Το κράτος του Ισραήλ, όπως και οι ΗΠΑ, δημιουργήθηκε με την εγκατάσταση κυρίως λευκών Ευρωπαίων σε μια γη από την οποία εκδιώχθηκαν οι περισσότεροι κάτοικοι που ζούσαν έως τότε στην περιοχή. Βάζοντας δίπλα-δίπλα χάρτες διαφορετικών ετών, μπορεί κανείς να παρακολουθήσει λεπτομερώς την ανάπτυξη των δύο χωρών και τη συρρίκνωση της επικράτειας των «ιθαγενών». Και η εκδίωξη αυτή των ιθαγενών συνεχίζεται και στις μέρες μας. Στη Δυτική Όχθη επιταχύνθηκε στη διάρκεια της τελευταίας ακροδεξιάς κυβέρνησης Νετανιάχου και βρίσκεται σε έξαρση από τότε που ξεκίνησε ο σημερινός πόλεμος, με τους εποίκους να παίζουν τον ρόλο φανατικών ταγμάτων κρούσης. Όπως έκαναν οι ΗΠΑ με τους Ινδιάνους, το σιωνιστικό κράτος θέλει να κλείσει τους Παλαιστίνιους σε καταυλισμούς. Ωστόσο, το Ισραήλ **ελέγχει ήδη** το έδαφος, δεν είναι μια αποικιοκρατική δύναμη που επεκτείνει την επικράτειά του. Αυτό που κάνει είναι να **διαχειρίζεται** τους κατοίκους του, σπρώχνοντάς τους σε διάφορες ζώνες μέσα από τις οποίες θα εξασφαλίσει τη διαίρεσή τους και άρα την κυριαρχία του κράτους.

Άρα, ενώ οι τακτικές μπορεί να είναι παρόμοιες, δεν μπορούμε να μιλάμε για αποικιακό πόλεμο. Όπως επισημαίνει, όμως, ο Minassian, υπάρχει και μια ιδεολογική ομοιότητα με την ευρωπαϊκή αποικιοκρατία:

«Το Ισραήλ κληρονόμησε την ευρωπαϊκή λογική, η οποία συνίσταται στην "απανθρωποποίηση/ζωοποίηση" του εργατικού δυναμικού με βάση φυλετικά κριτήρια, χαράσσοντας ένα σύνορο μεταξύ πολιτισμένου και προ-πολιτισμένου κόσμου. Αυτό το μοντέλο βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη στο Ισραήλ· οι άνθρωποι στη Γάζα σφαγιάζονται αυτή τη στιγμή σύμφωνα με αυτή τη λογική: θάβονται κάτω από βόμβες χωρίς άλλο πολιτικό σκοπό από το να τους "τιθασέψουν", να τους υπενθυμίσουν την ιεραρχία που χωρίζει τις ανθρώπινες ομάδες σε αυτό το μέρος του κόσμου. Όταν ένας σκύλος δαγκώνει, πυροβολείς ολόκληρη την αγέλη».⁴

Και προσθέτει:

⁴ ό.π.

«Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι τα όρια ανάμεσα στον πολιτισμένο και το ζώο είναι ρευστά. Ήταν και παραμένουν ενεργά μέσα στην ίδια την ισραηλινοεβραϊκή ιθαγένεια. Οι Αραβες Εβραίοι (mizrahis) και οι Αιθίοπες Εβραίοι (fallashas) βρίσκονταν για μεγάλο χρονικό διάστημα στη λάθος πλευρά του φράχτη και λειτουργούσαν ως ένα είδος ντόπιου βοηθητικού εργασιακού προσωπικού που χρησιμοποιούνταν για τον κατευνασμό των υπολοίπων ιθαγενών».⁵

Ωστόσο, οι αποικιοκρατικοί πόλεμοι διεξάγονται μεταξύ ενός ιθαγενούς πληθυσμού, υπό την ηγεσία μελών της ντόπιας ανώτερης κοινωνικής τάξης και μιας ξένης δύναμης που ελέγχει το κράτος και αποκομίζει το μεγαλύτερο μέρος των κερδών της εγχώριας οικονομίας. Μία σύγκρουση μεταξύ δύο χωρών. Αυτό δεν συμβαίνει στο Ισραήλ-Παλαιστίνη, λέει ο Minassian, και με αυτή την έννοια, λέει, η σύγκρουση δεν είναι αποικιακή. Πρόκειται, εκ των πραγμάτων, για μία χώρα, μία οικονομία, με επίκεντρο το Τελ Αβίβ, της οποίας οι πόλεις στη Δυτική Όχθη και τη Γάζα είναι τα εξαθλιωμένα περιθωριοποιημένα προάστια. Και οι κάτοικοι της Γάζας επίσης χρησιμοποιούν το ισραηλινό νόμισμα, καταναλώνουν ισραηλινά προϊόντα και έχουν ισραηλινές ταυτότητες. Οι Παλαιστίνιοι και οι Ισραηλινοί προλετάριοι είναι μέρη του ίδιου συνόλου. Πολλοί Παλαιστίνιοι από τη Δυτική Όχθη εργάζονται, νόμιμα ή παράνομα, στο Ισραήλ και στις αποικίες. Συχνά μιλούν εβραϊκά. Ο Minassian αφηγείται:

«Έχω περάσει απογεύματα ακούγοντας τους ημερομίσθιους εργάτες ενός από τους προσφυγικούς καταυλισμούς [στη Δυτική Όχθη] να μιλάνε για το πώς γίνεται στην πράξη η εθνικοποίηση του εργατικού δυναμικού στα εργοτάξια της ισραηλινής πρωτεύουσας: οι εργολάβοι στις κατασκευές είναι Ασκενάζι Εβραίοι, οι Παλαιστίνιοι Ισραηλινοί [παλαιστίνιοι του '48] φροντίζουν για την πρόσληψη εργατών από τα κατεχόμενα εδάφη, οι εργοδηγοί είναι Σεφαρδίτες Εβραίοι που μιλούν επίσης αραβικά, κ.λπ. Και ύστερα υπάρχουν και όλοι οι άλλοι εισαγόμενοι προλετάριοι: Οι Ταϊλανδοί, οι Κινέζοι, οι Αφρικανοί, οι οποίοι βρίσκονται στην πραγματικότητα στη χειρότερη θέση, καθώς είναι όλοι μετανάστες χωρίς χαρτιά. Καμία από αυτές τις ομάδες δεν μπορεί να αναμειχθεί με την άλλη, κάθε ομάδα έχει το δικό της καθεστώς και τη δική της διακριτή θέση στις σχέσεις παραγωγής».⁶

Το Ισραήλ έχει εξελιχθεί με αστραπιαία ταχύτητα από τότε που πρωτοιδρύθηκε, με αμερικανική κυρίως βοήθεια. Χάρη, κυρίως, στην μαζική αξιοποίηση της παλαιστινιακής εργασιακής δύναμης εκείνη την περίοδο έγινε μια ισχυρή οικονομία, μια ιδιαίτερα ανεπτυγμένη χώρα. Αλλά η ισχυρή ανάπτυξη σταμάτησε τη δεκαετία του 1980: χρηματιστηριακό κραχ το 1983, πληθωρισμός 445% το 1984, έλλειμμα ρεκόρ στο ισοζύγιο πληρωμών. Ακολούθησε η διάλυση του Ανατολικού Μπλοκ, η οποία έφερε μαζική μετανάστευση, ιδίως Ρώσων Εβραίων. Αυτές οι εξελίξεις σήμαιναν ότι η ισραηλινή βιομηχανία χρειαζόταν πια πολύ λιγότερο παλαιστινιακό εργατικό δυναμικό. Η παλαιστινιακή ανεργία εκτινάχθηκε στα ύψη. Το Ισραήλ έγινε πρωτοπόρο στη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας, αλλά έχει φορτωθεί μια τεράστια μάζα «πλεοναζόντων» προλετάρων, γεγονός που δεν ισχύει για κανένα άλλο από τα πρωτοπόρα καπιταλιστικά κράτη. Υπό αυτή την έννοια είναι που ο Minassian βλέπει στην ισραηλino-παλαιστινιακή οικονομία μια μεταφορά για την παγκόσμια οικονομία.

⁵ ό.π.

⁶ ό.π.

Η απάντηση του ισραηλινού κράτους σε αυτή την κατάσταση ήταν μια πολιτική διαχωρισμού, εγκλωβισμού των Παλαιστινίων σε θύλακες και ανάθεσης της διαχείρισής τους σε τοπικούς υπεργολάβους.

«Αυτή η μαζική περίφραξη, αυτή η επιχείρηση διαχωρισμού μεταξύ χρήσιμου και πλεονάζοντος προλεταριάτου σε εθνοθησκευτική βάση, ξεκίνησε ταυτόχρονα με την ειρηνευτική διαδικασία⁷, η οποία στην πραγματικότητα ήταν μια διαδικασία εξωτερικής ανάθεσης του κοινωνικού ελέγχου του πλεονάζοντος πληθυσμού»,⁸

λέει ο Minassian. Έτσι, σε αντίθεση με μια αποικιακή σύγκρουση

«Βρισκόμαστε μπροστά σε μια κατάσταση όπου το διακύβευμα δεν είναι τόσο η εκμετάλλευση ενός ιθαγενούς πληθυσμού όσο η διαχείριση ενός πλεονάζοντος προλεταριακού πληθυσμού, σε κλίμακα που δεν έχει ανάλογο στα κέντρα της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Για κάθε εργαζόμενο με σύμβαση εργασίας στο Ισραήλ, υπάρχει άλλος ένας που συντηρείται περιορισμένος σε ένα από τα μεγάλα περικλειστά προάστεια υπό παλαιστινιακή δικαιοδοσία: τη Λωρίδα της Γάζας και τις πόλεις της Δυτικής Όχθης. Αυτοί είναι σχεδόν πέντε εκατομμύρια προλετάριοι παρκαρισμένοι λίγα χιλιόμετρα μακριά από το Τελ Αβίβ, αόρατοι, που ζουν από την πώληση της εργασιακής τους δύναμης από μέρα σε μέρα, φρουρούμενοι από στρατιώτες για να τους εμποδίσουν να βγουν από τα κλουβιά τους».⁹

Από όλες τις πόλεις και τους προσφυγικούς καταυλισμούς της Δυτικής Όχθης πιο πολύ η Γάζα είναι ο σκουπιδοτενεκές της ισραηλινής οικονομίας. Η ανεργία των νέων εκεί ξεπερνά το 70% (πριν από την τρέχουσα εισβολή). Όλοι αυτοί οι πλεονάζοντες εργαζόμενοι επιβιώνουν στην παραοικονομία με οικονομική βοήθεια από διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του Ισραήλ. Τα χρήματα αυτά διανέμονται από τους υπεργολάβους, τη Χαμάς και τη λεγόμενη Παλαιστινιακή Αρχή, οι οποίες εκτελούν και άλλες κρατικές λειτουργίες, κυρίως διασφαλίζοντας την «τάξη», αλλά και εισπράττοντας τους φόρους, εξαναγκάζοντας νέους άνδρες να καταταχθούν στον στρατό τους, καταστέλλοντας άλλες παραστρατιωτικές ομάδες κ.λπ. Οι υπεργολάβοι ανταγωνίζονται μεταξύ τους, προσπαθώντας να ανακτήσουν τη φθίνουσα επιρροή τους στον απογοητευμένο παλαιστινιακό πληθυσμό. Ταυτόχρονα, προσπαθούν να ενισχύσουν τη θέση τους απέναντι στον πελάτη τους, το ισραηλινό κράτος. Σύμφωνα με τον Minassian, εκεί μέσα πρέπει να αναζητήσουμε την εξήγηση της στρατηγικής της Χαμάς. Η Χαμάς θέλει να καταστήσει τον εαυτό της «αναντικατάστατο». Αυτό δεν έχει καμία σχέση με κάποιο απελευθερωτικό αγώνα.

Δεν πρόκειται για τοπική σύγκρουση

Η εσωτερική, όμως, δυναμική στο Ισραήλ-Παλαιστίνη είναι μόνο ένα μέρος της ιστορίας. Υπάρχει, επιπλέον, και η γεωπολιτική σύγκρουση μεταξύ της Αμερικής και των ανταγωνιστών της.

⁷ Πρόκειται για την ειρηνευτική διαδικασία με τις συμφωνίες του Όσλο, ενός συνόλου συνθηκών ανάμεσα στο κράτος του Ισραήλ και την Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (PLO). Η πρώτη συμφωνία υπογράφηκε στην Ουάσινγκτον των ΗΠΑ το 1993 και η δεύτερη στην Τάμπα της Αιγύπτου, δύο χρόνια μετά.

⁸ όπως στην υποσημείωση 2.

⁹ ό. π.

Η δημιουργία του κράτους του Ισραήλ συνοδεύτηκε από ένα κύμα αποαποικιοποίησης, καθώς η αμερικανική πίεση τερμάτισε τα περισσότερα ευρωπαϊκά αποικιοκρατικά καθεστώτα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Αμφότερα ήταν αποτελέσματα μιας παγκόσμιας μετατόπισης ισχύος από την Ευρώπη στις ΗΠΑ. Μια στρατιωτικοποιημένη λευκή αποικία με έναν ισχυρό, εξοπλισμένο από τους Αμερικανούς στρατό ταίριαζε απόλυτα στα γεωπολιτικά σχέδια των ΗΠΑ για τη Μέση Ανατολή. Και καθώς αυξανόταν η σημασία των πετρελαϊκών πόρων, αυξανόταν παράλληλα και η σημασία του Ισραήλ για την Ουάσιγκτον. Από την αρχή, μέχρι και σήμερα ακόμα, το γεωπολιτικό πλαίσιο καθορίζει τι συμβαίνει στο Ισραήλ-Παλαιστίνη. Με αυτή την έννοια, επίσης, δεν πρόκειται για έναν αποικιακό πόλεμο, αλλά για μια ενδοϊμπεριαλιστική σύγκρουση. Γράψαμε περισσότερα γι' αυτό στο προηγούμενο άρθρο, «Ο φονικός κόσμος του καπιταλισμού». Η πολιτική της διαμόρφωσης, από την πλευρά των ΗΠΑ, μιας ισχυρής φιλοαμερικανικής συμμαχίας γύρω από το Ισραήλ και τη Σαουδική Αραβία ενάντια στο Ιράν υπήρξε ένας σημαντικός παράγοντας. Το Ιράν είναι ο προστάτης της στρατιωτικής πτέρυγας της Χαμάς (η «πιο μετριοπαθής» πολιτική πτέρυγα χρηματοδοτείται από το Κατάρ), όπως ακριβώς οι ΗΠΑ είναι ο προστάτης των IDF. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων και των όπλων που χρησιμοποιούνται στον πόλεμο προέρχονται από άλλες χώρες. Μόνο οι απώλειες είναι «ντόπιες».

Σε εκείνο το άρθρο, είχαμε τονίσει την έλλειψη προοπτικής του παγκόσμιου καπιταλισμού, τη βεβαιότητα ότι η κρίση του θα βαθύνει. Η συστημική κρίση αποσταθεροποιεί τον κόσμο, κλονίζει τις υπάρχουσες ισορροπίες. Η αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών και των στρατιωτικών συγκρούσεων είναι μια παγκόσμια τάση. Παγωμένα μέτωπα αναθερμαίνονται, γίνονται ξανά ενεργά: στην Ουκρανία, στην Αφρική, στο Καραμπάχ και τώρα στη Γάζα. Δεν είναι νεοεμφανιζόμενες οι συγκρούσεις, αλλά οι ήδη υπάρχουσες φουντώνουν πάλι ξαφνικά. Τα επόμενα χρόνια αναμένεται να εκραγούν κι άλλες πυριτιδαποθήκες.

10

Η διαχείριση και ο έλεγχος του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού γίνεται όλο και περισσότερο ένα κεντρικό πρόβλημα της καπιταλιστικής παγκόσμιας τάξης πραγμάτων. Το Ισραήλ μπορεί να είναι ένας προπομπός από αυτή την άποψη. Όσα συμβαίνουν τώρα στη Γάζα, σύμφωνα με τον Minassian, δεν είναι «πόλεμος, αλλά ο έλεγχος του πλεονάζοντος προλεταριάτου με τα στρατιωτικά μέσα ενός ολοκληρωτικού πολέμου, από την πλευρά ενός κράτους δημοκρατικού, πολιτισμένου, που ανήκει στο κεντρικό μπλοκ συσσώρευσης». Οι χιλιάδες θάνατοι στη Γάζα, συνεχίζει, «σκιαγραφούν μια τρομακτική εικόνα του μέλλοντος - των επερχόμενων κρίσεων του καπιταλισμού».

Ο καπιταλισμός φαίνεται να έχει εισέλθει σε μια νέα περίοδο στην οποία ο πόλεμος παίζει έναν ολοένα ευρύτερο ρόλο. Μια περίοδο στην οποία μαθαίνουμε να θαυμάζουμε τους στρατιώτες και τους «μαχητές της ελευθερίας», να χειροκροτούμε τις μαζικές δολοφονίες ή να κάνουμε πως δεν τις βλέπουμε, να θεωρούμε φυσιολογικό τον θάνατο και την καταστροφή για χάρη της πατρίδας και να παίρνουμε θέση σε συγκρούσεις στις οποίες οι απλοί άνθρωποι είναι πάντα οι χαμένοι.

Η απελευθέρωση δεν θα έρθει μέσα από τον πόλεμο και τις τρομοκρατικές επιθέσεις, αλλά μέσα από την αλληλεγγύη και τη συνειδητοποίηση των κοινών συμφερόντων του συλλογικού εργάτη, ανεξαρτήτως χρώματος ή θρησκευτικού δόγματος. Όταν πετύχουμε αυτά τα δύο, θα ξέρουμε τι πρέπει να κάνουμε. Ό,τι εμποδίζει την ανάπτυξή τους στέκεται εμπόδιο στην πραγματική απελευθέρωση. Πρώτα και πάνω απ' όλα, ο εθνικισμός, ο διαχωρισμός των ανθρώπων σε εθνοθρησκευτική ή φυλετική βάση. Επομένως, κάτω οι

παλαιστινιακές και οι ισραηλινές σημαίες, κάτω συνθήματα όπως «Από το ποτάμι ως τη θάλασσα ελεύθερη Παλαιστίνη!»: αυτό είναι μια πολεμική κραυγή, όχι ένα κάλεσμα για να σταματήσει ο πόλεμος. Το να σταματήσουμε τον πόλεμο αντί να συμμετέχουμε σε αυτόν, αυτό πρέπει να είναι η πρώτη αξίωση τώρα.

Κατάπαυση του πυρός τώρα!

Απελευθερώστε τους ομήρους τώρα!

Ξεκλειδώστε τη Γάζα τώρα!

***Σταματήστε τα πογκρόμ στη Δυτική Όχθη
τώρα!***

Όχι στον αντισημιτισμό,

όχι στην ισλαμοφοβία!

Αρκετά με τον πόνο, αρκετά με το αίμα!

Ας οικοδομήσουμε αλληλεγγύη

σε μια αντιεθνικιστική βάση!



Αυτή η τοιχογραφία και αυτή στην αρχή είναι φτιαγμένες από τον Banksy στη Γάζα